

⇒ Okoliš

Utjecaj pelena na okoliš može se mjeriti u proizvodnji, održavanju i odlaganju.

Platnene pelene

U proizvodnji platnenih pelena koristi se obnovljivi izvor – pamuk. Uzgoj pamuka daleko je blaži za okoliš od proizvodnje plastike i celuloze za jednokratne pelene. Osim toga, jednokratnih pelena je potrebno 200 puta više nego platnenih (5000 u odnosu na 25).

Kod održavanja platnenih pelena troši se voda i energija, no količine su ukupno daleko manje nego utrošak vode i energije kod proizvodnje jednokratnih pelena.

Za pranje platnenih pelena može se izabrati sredstvo koje je blago za okoliš, dok su opasne kemikalije koje se pojavljuju u proizvodnji jednokratnih neizbježne.

Platnene pelene može koristiti nekoliko djece, a nakon odlaganja su brzo razgradive – dovoljno je 6 mjeseci.

Jednokratne pelene

Proizvodnjom jednokratnih pelena troši se 230% više vode, 350% više energije, 830% više nerazgradivih sirovina, 9000% više obnovljivih sirovina i 400-3000% više zemlje za uzgoj tih sirovina. U proizvodnji se koriste opasne kemikalije (kao što je natrijev polakrilat), a u okoliš ispuštaju izuzetno opasne kemikalije (kao što su dioksin ili TBT).

Odlaganje jednokratnih pelena je sve veći problem, koji je višestruko opasan:

- Sadržaj pelena - fekalije, prema Svjetskoj Zdravstvenoj Organizaciji zabranjeno je bacati na smetlište. One su izvor raznih bakterija i virusa, uključujući i Hepatitis B i Polio koji se nalaze u stolici neko vrijeme nakon cijepjenja bebe. Čak i s jednokratnih pelena bi se stolica trebala očistiti i baciti u WC... no skoro svi roditelji je uredno pospreme u peleni u kantu za smeće.
- Pri raspadanju jednokratnih pelena u zrak otpušta se metan, staklenički plin koji iz milijardi bačenih pelena razvijenih zemalja znatno doprinosi globalnom zagrijavanju.
- Mnogi veliki gradovi su otkrili da im se više isplati sufinancirati roditelje pri kupnji platnenih pelena, nego se brinuti o ogromnim količinama pelena čiji odvoz i odlaganje moraju riješiti (primjeri u Austriji, SAD, Kanadi...)

Na Rodinom portalu i forumu www.roda.hr možete naći informacije, podršku i savjete drugih roditelja koji koriste platnene pelene u svezi njihovog korištenja.

Jeste li znali?

- u Hrvatskoj se godišnje potroši oko **70 milijuna** jednokratnih pelena, za što roditelji izdvoje oko 130 000 000 kuna
- jednokratne pelene su **treći** po redu sudionik na odlagalištima, iza novina i boca
- za razgradnju jednokratne pelene potrebno je više **od 500 godina**, a skuplje "eko" jednokratne pelene nemaju uvjete na odlagalištu za bržu razgradnju jer nisu izložene suncu
- za proizvodnju 5000 pelena koliko ih potroši jedno dijete, potrebno je posjeći **nekoliko stabala** te potrošiti 1600 l sirove nafte i 78000 l vode

Platnene pelene: prirodno, jednostavno, ... bolje!

Na slici je mala Nola s pamučnim *all-in-one* pelenama

Ako mislite ovako...

*"Život s bebom bez jednokratnih pelena? Nezamislivo...
Postoji li jednako jednostavna i učinkovita alternativa?
Zar nije suha guza = dobra guza?"*

...pozivamo vas da zavirite iza prekrasnih reklama na kojima vas slatke bebe mame svojim neodoljivim osmjesima i savršenim bebi-guzama, jer bebe su uvijek takve - prekrasne. Pročitajte naš letak i otkrijte da postoji alternativa koja je bolja i za bebu i za vas i za okoliš, ljepša i ... bolje miriši ☺

⇒ Zdravlje

Jednokratne pelene

Iako na reklamama čujemo da je suha guza = dobra guza, zapravo je prljavština ono što uzrokuje pelenski osip. Jednokratne pelene upijaju veliku količinu tekućine pa su roditelji u iskušenju da ih mijenjaju rjeđe. No koliko dugo želite da Vam dijete bude u PRLJAVOJ peleni? Prljava pelena je jednostavno prljava pelena. Čak i za jednokratne pelene postoje upute za mijenjanje svakih 3 sata.

Istraživanja su pokazala slijedeće podatke za SAD:

1955. god – manje od 10% beba imalo je pelenski osip

1991. god – 78% beba je imalo pelenski osip.

Vjerojatni razlozi za povećanje pelenskog osipa masovnim korištenjem jednokratnih pelena su: alergijske reakcije na kemikalije, nedostatak zraka, viša temperatura, prerijetko mijenjanje pelena jer roditeljima izgledaju suho.

- Jednokratne pelene koje sadrže parfeme, povezane su s tegobama pri disanju kod astmatičara.

- Pregrijavanje za 1°C koje se događa u jednokratnim pelenama, u vrijeme kad se dječacima još razvijaju testisi, može utjecati na kasniju neplodnost.

- Pošto dijete u jednokratnim pelenama nije svjesno svojih fizioloških funkcija, jer se tekućina odmah upije – djeca koja koriste jednokratne pelene puno kasnije se odviknu od pelena. Nekad je bilo nezamislivo da dijete troši XXL pelene do 3 i više godina, sad je to uobičajena pojava.

- Bebini intimni dijelovi su u kontaktu s pelenama 24 sata na dan, 2 i pol godine (majke, zamislite da morate sintetičke higijenske uloške nositi toliko dugo!). Jednokratne pelene sadrže niz kemikalija, od onih kojima se postižu visokoupijajuća svojstva, do nekih u tragovima koje su čak visokotoksične:

NATRIJEV POLIAKRILAT

je superupijajuća tvar koja se u kontaktu s vodom pretvara u gel

- možete ga naći u obliku komadića poput mekih kristalica na bebinoj guzi – kod nekih beba izaziva alergijsku reakciju
- nastavlja upijati vodu do 100 puta svoje težine i na odlagalištima
- upija tekućinu i iz bebine kože pa je suši
- izbačen je iz proizvodnje tampona, jer aktiviran određenom bakterijom izaziva Sindrom toksičnog šoka
- ako ga beba proguta više od 5 grama, može biti smrtonosan

DIOKSIN

je nusprodukt izbjeljivanja celuloze klorom, a nalazi se u tragovima i u pelenama

- jedna od najtoksičnijih tvari koje je proizveo čovjek
- sastojak je bojnih otrova
- povezan je s defektima pri rođenju, spontanim pobačajima, genetskim promjenama
- kancerogen je

TBT

je kemikalija koja se smatra zagađivačem okoliša

- visoko je toksična
- prodire kroz kožu i ima efekt sličan hormonima
- šteti imunološkom i hormonalnom sustavu
- povezuju je sa kasnijom sterilnosti kod dječaka

Platnene pelene

Platnene pelene izrađuju se od prirodnih materijala i ukoliko se pravilno održavaju ne sadrže kemikalije koje mogu štetiti djetetovom zdravlju. Koriste se sa zaštitnim gaćicama koje propuštaju zrak pa bebina guza dovoljno "diše" i ne pregrijava se.

⇒ Jednostavnost upotrebe

Većina ljudi pri spomenu "pelene" pomisli na četvrtaste pelene kakve su imale naše bake, prale rukama, iskuhavale, peglale... Tu sliku možete jednostavno prekriziti. Moderne pelene su izgledom i jednostavnošću upotrebe više nalik na jednokratne nego na bakine pelene.

- Sašivene s nekoliko slojeva u oblik kojeg uopće ne treba slagati, samo se čičak-trakom ili gumbićima ("drukerima") pričvrste oko guze.

- Ne treba ih peglati! Ne treba ih iskuhivati!
- Neke čak imaju sašiven i vanjski nepropusni sloj, tzv. *All-In-One* pelene (vanjski sloj je od materijala koji propuštaju zrak, a tekućinu ne)
- One koje nemaju vanjski nepropusni sloj lakše se peru, ali zahtijevaju upotrebu mekih nepropusnih zaštitnih gaćica.
- Bacanje bebine stolice u WC se može pojednostaviti upotrebom papirnatih listića.
- Kod platnenih pelena – iz iskustva naših mama – rjeđe procuri mokraćna kraj nožice, i rjeđe procuri stolica novorođenčadi prema leđima.

Prljave pelene se drže u kanti s poklopcem u vodi (ili bez nje) s malo dodanog octa ili ulja čajevca. Zbog dodanog octa uopće ne smrde (a jeste li probali kakav miris imaju prljave jednokratne pelene, čak i ako su samo mokre?).

Kako su platnene pelene jednako jednostavne kod prematanja i odnošenja do kante, jedino što dodatno iziskuju je da se svaka tri dana trebaju premjestiti u perilicu i nakon pranja objesiti za sušenje. To odnosi ukupno **7 minuta prosječno dnevno**, ili 20 minuta svaki treći dan. A time ste izbjegli odlazak u trgovinu zbog nabavke jednokratnih pelena.

Dovoljno ih je prati na 60°C, jer je to temperatura na kojoj se unište sve bakterije i gljivice.

Držati ih možete u košari pokraj stolića za prematanje, a mirišu i izgledaju - divno.

Kod pranja se ne koristi omekšivač jer smanjuje moć upijanja, umjesto toga se za omekšavanje može koristiti ocat.

⇒ Troškovi

Jednokratne pelene

	mjesečno za 166 kom	ukupno u 2,5 god: 5000 kom
prosjeck je 1,85 kn/kom	307 kn/mjesec	= 9250 kn

Platnene pelene

održavanje	mjesečno
pranje: struja	20 kWh ... 6 kn
pranje: voda	650 l ... 6 kn
pranje: deterdžent	1 kg ... 9 kn
ocat	5 kn
papirići	5 kn
ukupno:	31 kn/mjesec

	ukupno u 2 god
pelene	1500-2000 kn
održavanje	744 kn
=	2244 – 2744 kn

Razlika: platnene pelene su **3 - 4 puta jeftinije**, ne računajući da se mogu koristiti i za drugo, treće... dijete.